

Аннотация

Факультет по изучению креативности и Международный центр исследования креативности при университете Буффало штата Нью Йорк сертифицирует в сфере креативности благодаря различным программам развития творческого мышления, практике инновационного лидерства и техникам решения проблемных задач.

Anotation

The Creative Studies Department and its International Center for Studies in Creativity at Buffalo State University of New York credential creativity through diverse programs that cultivate skills in creative thinking, innovative leadership practices, and problem-solving techniques.

УДК 37.016:81'243]:781.1

Гарбузюк К. С.

РОЛЬ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Багаторічна орієнтація вітчизняної педагогічної науки і практики на розвиток у молоді переважно логічного мислення, забезпечення їх інформованості в різних галузях науки призвела до дисбалансу між інтелектом і чуттєвими формами пізнання, до збідніння всього емоційного життя людини.

На сьогоднішній день у вирішенні цієї проблеми особливого значення набуває виховання естетичних почуттів, які є символом цінного відношення особистості до явищ навколишньої дійсності. Їх прояви в різних сферах діяльності людини (трудовій, художній), а також спілкуванні обумовлює вплив на сам характер цієї діяльності, її ціннісні орієнтири, вподобання людини, формує естетичні критерії сприймання навколишнього світу.

Важливість творчої сфери життєдіяльності студентів обумовлює необхідність пошуку ефективних шляхів виховання естетичних почуттів.

Цікавим та водночас доволі складним є сегмент проблеми, пов'язаний з використанням музики в процесі освоєння іноземних мов. Дослідження впливу музики на вивчення іноземної мови займалися відомі педагоги-новатори А. С. Макаренко, В. О. Сухомлинський, З. Естеррайхер, Т. В. Громова, О. Лурія та інші. У їх теоретичних працях, що базуються на багаторічній педагогічній діяльності, викладені не лише авангардні методики освоєння іноземних мов, але й практичні рекомендації для тих, хто тільки стає на складний педагогічний шлях [6].

Актуальність теми визначається, по-перше, її новаторським потенціалом, яким ще слід оволодівати вітчизняним викладачам, а також широкими можливостями, які відкриває синтез музичних прийомів та методик засвоєння лінгвістичного матеріалу.

Вдосконалення духовної культури людини є одним із головних завдань сучасності. Визнанню свого "я", усвідомленню своїх переживань, естетичного ставлення до дійсності може сприяти музика, яка є специфічною матеріалізацією чуттєвого світу людини [1, с. 15].

Відомо, що емоції – первинне – достатньо активний процес психічної діяльності, який відображає неопосередковані зміни як у внутрішньому середовищі індивіда, так і у зовнішніх умовах життя. Саме тому емоції завжди актуальні і проявляються у формі фізіологічних змін організму (підвищується тиск, частішає дихання та серцебиття, змінюється колір шкіряного покриву тощо) [5, с. 240].

Почуття – вторинне – виступають також як активний процес психічної діяльності, як особливий стан. Почуття відрізняються від емоцій предметністю та соціальною обумовленістю. Вони реалізуються в різноманітних формах, у тому числі і в різних емоціях. Так, наприклад, почуття патріотизму виражається в різноманітних емоціях: почуття гордості, ненависті, скорботи, співчуття тощо. Але деякі почуття не можуть повністю усвідомлюватися (Прикладом такого почуття є почуття кохання) [5, с. 241].

Отже, для успішного становлення особистості в суспільстві та для усвідомлення нею власної самодостатності необхідне естетичне виховання, яке здійснюється через цілий спектр чинників, серед яких чільне місце посідає музика.

Т. В. Громова вважає, що роль музики у засвоєнні іноземних мов є дуже великою та цінною. Для успішного вивчення іноземних мов студентами необхідно активізувати всі мисленнєві процеси, тому що вони повинні не тільки запам'ятовувати нові слова, словосполучення, речення, а й багаторазово сприймати їх у процесі читання. Саме повторна актуалізація того чи іншого слова і становить той механізм, завдяки якому воно переходить із пасивного словника до активного [2, с. 60].

Існує непорушна істина: для того, щоб словниковий запас був активний, необхідно його певним чином використовувати. Найефективнішою формою є створення таких ситуацій, коли у студента виникає потреба поділитися з кимось своїми знаннями, почуттями, переживаннями. Такі ситуації можуть супроводжуватися емоційним збудженням [4].

Позитивних результатів можна досягти, якщо паралельно з вивченням іноземних мов систематично і серйозно займатися музикою. Вивчаючи музику ще зі шкільних років, потрібно привчитися розрізняти

звуки за висотою, силою, по швидкості і напрямку їх руху, співвідношенням сильних та слабких долей, різним тембром звуку, а також систематично розвивати музичні здібності, музичний слух, почуття ритму, музичну пам'ять [2, с. 63].

В основі всіх музичних занять лежить сприйняття – слухання – музики. Музикопотрібно вміти слухати та розуміти. Формування всіх цих умінь сприяє кращому засвоєнню іноземних мов. Покращується та вдосконалюється асоціативна пам'ять. Аудіювання не викликає труднощів.

Формування навичок збереження мелодії пісні в швидкому темпі і проговорювання всіх слів цієї ж пісні, приводить до вироблення чіткої дикції, дозволяє правильно сприймати іншомовний текст на слух, розуміти до кінця його зміст. Слухову пам'ять допоможе тренувати вміння охопити своєю увагою музичний твір від початку до кінця. А співочі навички, які дають змогу розуміти різницю між мовою та співом, і при цьому правильно розподіляти дихання, м'яко закінчувати фразу, виспівувати кілька звуків на один склад, вміння співати м'яко, світло, легко і активно, яскраво та енергійно, сприяють розвитку фонетичного слуху, правильній та чіткій вимові іноземних слів.

Отже, формування музичної грамоти та оволодіння іноземною мовою нерозривно пов'язані між собою. Тому слід систематично розвивати всі необхідні компоненти музичності: звуковисотний слух, ритмічне і ладове почуття, музичну пам'ять, емоційне сприйняття мелодії. Добре розвинуті музичні здібності у поєднанні з оптимальними методами навчання забезпечать високий рівень оволодіння іноземною мовою.

Тому слух, пам'ять, аудіювальні здібності у студентів, які займалися або займаються музикою, краще розвинені, ніж у тих, які не займаються. У німецькій мові існує явище довгих та коротких голосних звуків. Якщо в українській мові ми можемо вимовляти голосні в словах протяжно або непротяжно і значення слова при цьому не зміниться, то в німецькій мові від того, як ми будемо вимовляти голосні, залежить його зміст.

Отже, у студентів, які не займаються музичною грамотою, виникають труднощі не лише в аудіюванні, а й у вивченні кожної нової іноземної фонемі, слова, словосполучення. Важливо забезпечити їх неодноразове прослуховування, закріплення їх в довготривалій пам'яті [6].

Щодо ролі музики в читанні, то можна відзначити покращення зорової пам'яті у студентів, які займалися музикою (читання з нотного листа, гра по нотах). Читання з нотного листа сприяє виробленню відмінного сприймання та зоровій пам'яті. Фактично, при сприйманні букв, письмових слів та речень реалізується та сама психофізіологічна схема, що й при сприйманні нотного запису, звуків [3].

Роль музики у виразному читанні дуже велика. В музиці, як і у виразному читанні, надзвичайно вагомим є виразність виконання п'єси, того чи іншого твору. Також дуже важливим є темп. Не менш значущим для музики та для виразного читання є смислові та емоційні відтінки, у музиці – це динамічні відтінки [3]. Наприклад, forte (f.) – голосно, piano (p.) – тихо, mezzoforte (mf.) – не дуже голосно, mezzopiano (mp.) – не дуже тихо, crescendo (cresc.) – поступове наростання звуку, diminuendo (dim.) – поступове затихання звуку, storzando (sf.) – наголос, акцент [4].

Отже, розвинений музичний слух при вивченні іноземної мови допомагає краще розрізняти характер нових звуків та сприймати мовлення на слух. Музична пам'ять сприяє засвоєнню та інтонаційно правильному відтворенню матеріалу. Тож музичні навички значно полегшують вивчення іноземної мови.

Використана література:

1. Гіптерс З. До проблеми естетичної соціалізації особистості / З. Гіптерс // Рідна школа. – 2003. – № 5. – С. 15-17.
2. Громова Т. В. Руководителю научно-исследовательских работ школьников / Т. В. Громова // Практика административной работы в школе. – 2006. – № 6. – С. 59-65.
3. Кудін В. О. Мистецтво і духовний світ молоді. – К. : Рад. школа, 1983. – 96 с.
4. Масол Л. М., Новосельська В. І. Музично-ритмічне виховання у вальдорфських школах // Рідна школа. – 2003. – № 9. – 80 с.
5. Слободенюк Л. І. Пам'ять у процесі навчання / Л. І. Слободенюк // Психологія. – Київ, 2000. – Вип. 2 (9), Ч. 1. – С. 239-244.
6. Шацкая В. Н. Музыкально-эстетическое воспитание детей и юношества. – М. : Педагогика, 1975. – 200с.

Аннотация

В статье рассматривается вопрос о развитии музыкального слуха, который помогает при изучении иностранного языка. Что в свою очередь раскрывает характер новых звуков и улучшает восприятие речи на слух. Музыкальная память способствует усвоению интонационно-правильному воспроизведению материала.

Anotation

The article deals with the problem of developing of musical ear which helps while learning foreign languages. What in its turn shows the nature of new sounds and improves aural perception of speech. Musical memory promotes learning and correct reproduction of material.